Vaaleja koskevat periaatteet ja vaalikaranteeni

Kaupunginhallitus 16.11.2026
103/00.00.00.01/2026

Valmistelija Hallintojohtaja Ben Weizmann

Vaalikaranteenilla tarkoitetaan ajanjaksoa ennen eduskuntavaaleja, jonka aikana ehdokkaana olevien henkilöiden näkyvyyttä tai toimintaa tietyissä julkisissa tehtävissä, viestintäkanavissa tai työssä rajoitetaan tasapuolisuuden ja hyvän hallintotavan turvaamiseksi.

Puoluelain 10 §:ssä säädetään muun muassa, että valtion, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän, kunnan ja kuntayhtymän viranomaisten sekä niiden määräämisvallassa olevien yhteisöjen ja laitosten on kohdeltava kaikkia puolueita tasapuolisesti ja yhdenmukaisia perusteita noudattaen. Järjestettävien vaalien osalta kunnassa tai julkisyhteisössä on tarkoituksenmukaista linjata ne käytänteet ja periaatteet, joita kunnissa sovelletaan niin sanotun ”vaalikaranteenin” aikana. Useat kunnat ja kaupungit ovatkin erikseen päättäneet vaaleja koskevista periaatteista sekä niin sanotusta vaalikaranteenista. Linjaukset ovat yhdenvertaisuuden näkökulmasta tarkoituksenmukaista ulottaa myös kaupungin määräysvallassa oleviin yhtiöihin.

Kokkolan kaupungin osalta esitetään linjattavaksi seuraavaa:

- Kokkolan kaupunki pyrkii aktivoimaan ja viestimään vaaleista aktiivisesti, mutta ei osallistu vaalikampanjointiin.

- Kaupunki ei osallistu vaalilain tarkoittamien yleisten vaalien ehdokkaiden tilaisuuksiin, paitsi jos niihin osallistuminen on kaupungin edunvalvonnan kannalta tarkoituksenmukaista, esimerkiksi ministeri- tai kansanedustajavierailut tms.

- Kaupunki ei tue ehdokkaita, eikä puolueita rahallisesti.

- Kaupungin kokoustiloja tai muitakaan tiloja ei voi maksutta käyttää vaaleihin liittyviin tilaisuuksiin. Yleisiä ulkotiloja, kuten torialueita voidaan luovuttaa/antaa puolueiden tai ehdokkaiden vaalitilaisuuksia varten käyttöön. Poikkeuksen tilojen käyttöön muodostavat sellaiset vaalipaneelit, joissa eri ehdokkaita asettaneet tahot ovat tasapuolisesti esillä.

- Kaupungin tiloihin ei aseteta jakoon, eikä ilmoitustauluille kiinnitetä poliittisia ilmoituksia tai mainoksia eikä ilmoituksia poliittisista tilaisuuksista.

- Kaupungin sähköisissä viestintäkanavissa kuten sosiaalisessa mediassa (some) ei ole sallittua jakaa poliittisia mainoksia tai ilmoituksia, linkkejä vaalisivuille tai muuten käyttää

somekanavien keskustelupalstoja oman tai puolueen vaalityön hyväksi.

- Kaupunki ei jaa omissa kanavissaan (esim. some-tilit) vaalien ehdokkaiden tai puolueiden ilmoituksia.
- Vaalikaranteenin aikana ehdokas voi esiintyä kaupungin viestintäkanavissa vain työtehtäviin liittyvissä asioissa.
- Kaupungin työsähköpostin allekirjoituksissa ei saa tehdä vaalikampanjointia esimerkiksi mainostamalla omaa tai jonkun muun äänestysnumeroa tai verkkosivuja.
- Kaupungin sisäisiä jakelulistoja ei saa käyttää henkilökohtaiseen käyttöön, esim omien tai puolueen tuotteiden markkinointiin tai vaalityöhön.
- Kaupunkikonsernin tehtävissä olevat henkilöt, jotka ovat ehdolla, ovat vaalikaranteenin alaisina vaalia edeltävän ajan.

Mikäli esitetyt linjaukset hyväksytään, vaalikaranteeni alkaisi kolme kuukautta ennen varsinaista vaalipäivää. Samalla on tarkoituksenmukaista linjata, että edellä olevia linjauksia sovelletaan myös kaupungin konserniyhtiöissä ja -yhteisöissä. Selvää on, että niin sanotulla vaalikaranteenilla ei voida estää tai vaikeuttaa esimerkiksi ehdokkaana olevan viranhaltijan tai toimenhaltijan työtehtäviä, eikä karanteenilla luonnollisestikaan ole tarkoitus puuttua normaaliin tai tavanomaiseen luottamustehtävän hoitamiseen. Kuten yllä on erikseen esitetty, erilaiset vaalipaneelit sekä tasapuolisesti toteutettavat, kaikille puolueille yhteiset tilaisuudet olisivat linjauksen ulkopuolella. Linjaukset olisivat voimassa myös tulevissa vaaleissa, mikäli kaupunginhallitus ei asiassa erikseen muuta päätä.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää

1 hyväksyä esitetyt periaatteet sekä linjaukset vaalikaranteenin osalta ja samalla päättää, että periaatteita tulee noudattaa myös konserniyhtiöissä tai -yhteisöissä.

2 että vaalikaranteenia koskeva linjaus on voimassa myös tulevissa vaaleissa, ellei asiassa muuta päätetä.

Päätös